

Hanna Ollila, Otto Ruokolainen

17.10.2022

Ympäristövaliokunta
valiokuntakanslian sihteeri Tuula Toivonen

Viite: Asiantuntijapyyntöne 28.9.2022, ympäristövaliokunta torstai 20.10.2022 klo 10.00 / HE 141/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainitusta esityksestä. THL:n lausunto on rajattu koskemaan esityksen kohtia, jotka koskevat suodattimellisia tupakkatuotteita ja suodattimia, joita myydään käytettäväksi yhdessä tupakkatuotteiden kanssa.

THL katsoo, että esityksessä on huomioitu kattavasti tupakkalakiin ja kansainväliseen tupakkapuitesopimukseen liittyvä lausuntopalaute. Näin ollen THL kannattaa esitystä, jonka myötä tupakkajätteen keräyksen ja siivoamisen järjestäminen sekä tiedotus ja neuvonta ovat kuntien vastuulla, ja Pirkanmaan ELY-keskus välittää kunnille tupakkateollisuudelta perittävän korvauksen tupakkajätteen keräys-, siivoamis- ja tiedotuskustannuksista vuosittain.

THL katsoo edellisen lausuntonsa (THL/6679/4.00.00/202) mukaisesti, että jätelain 48 g §:n edellyttämä kuntien viestintä tulisi sisällyttää osaksi THL:n koordinoiman kansallisen ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman toimeenpanoa. Paikallisessa tiedottamisessa kannattaa hyödyntää ehkäisevän päihdetyön lakisääteisiä rakenteita (523/2015, 5 §) ja asiantuntemusta kunnassa. Lisäksi tiedotus ja neuvonta tulee kytkeä kunnan tupakkalain 8 §:n mukaiseen paikalliseen toimintaan tupakoinnin lopettamiseksi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

THL pitää tärkeänä, että kansainvälisen tupakkapuitesopimuksen Artikla 5.3 ja sen toimeenpano-ohjeet on nyt huomioitu siten että tupakkateollisuus ei saa olla edustettuna ympäristöministeriön asettamassa seurantar ryhmässä, vaan sitä kuullaan ainoastaan tarvittaessa. Lisäksi THL kiittää siitä, että muovisuodattimien markkinoille saattamisen kieltämisen toteuttamisen edellytyksiä selvitetään. THL:n aiemman lausunnon mukaisesti suodattimien kieltäminen olisi tehokkain keino vähentää tupakkajätettä. Samalla se voisi vähentää kuluttajien virheellisiä mielikuvia turvallisemmasta tuotteesta ja tukea tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön aloittamisen ehkäisyä ja käytön lopettamista. Tämä palvelisi sekä terveys- että ympäristöhaittojen ehkäisyä ja vähentämistä. Tulevaisuudessa kustannusvastuun laajentamista voitaisiin harkita myös muille tupakkalain alaisille tuotteille kuten sähkösavukkeille, joista syntyy muovi- ja elektroniikkajätettä.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja

Mika Salminen